

18. oktober 2021

Riksrevisjonen: Vern mot politisk forfall

Topp-politikerens reiseregninger, pendlerboliger og etterlønn har preget nyhetsbildet i lang tid, og så dukket det opp at Riksrevisjonen har vært avskåret fra å se Stortinget og regjeringen i kortene. Behovet for opprydding er åpenbart.

Medieoppslagene har vært mange, men til tross for antallet saker er det fortsatt grunn til å håpe at de involverte politikerne utgjør et lite mindretall. Det grunnleggende fellestrekket i sakene er imidlertid ikke beroligende. Det dreier seg om urimelig utnyttelse av ordninger som er ment å kompensere økonomiske ulemper ved politiske stillinger i Stortinget og regjeringen. Noen saker (reiseregninger) er funnet lovstridige, andre gjennomgås stadig mot formalitetene. Men de har til felles at egen økonomisk fordel kjøres frem med forakt for ordningenes demokratiske hensikt og krenking av politisk tillit. Samtidig avdekkes en gjennomført uprofesjonell håndtering både i Stortingets ledelse og ved Statsministerens kontor.

I dette grumsete bildet kommer så uklarhetene om Riksrevisjonens stilling. I ulike saker har Riksrevisjonen blitt hindret innsyn, fra en tidligere stortingspresidents side sågar med en arroganse som grenser til frekkhet: «Vi skal si fra hvis vi trenger en hjelpende hånd».

Med et nyvalgt storting og en ny regjering er tidspunktet ideelt for nødvendig reform, eventuelt gjennom formelle tiltak. Det må være åpenbart at Riksrevisjonens kontrollfunksjon også må omfatte Stortinget og regjeringen i interne, forvaltningsfaglige spørsmål, og spesielt i pengehusholdningen. Dette er ikke ensidig en økonomisk nødvendighet, men også et tiltak mot politisk forfall. Slikt vern kan lettest bygges så lenge sakene er relativt små. Det blir verre om demokratiet undergraves i større skala slik man nå opplever med store offentlige kontrakter i det tradisjonelt velorganiserte Storbritannia.

T